

Een grot vol slijm met een rietje

BENJAMIN VERDONCK & LUCAS VAN HAESBROECK / HETPALEIS & DEMAAN

Mensenmagie

Pieter T'Jonck
Gezien op 04 november 2023
hetpaleis, Antwerpen

Er zijn van die voorstellingen waar je niets over kan vertellen, omdat je het plezier van de kijker ermee vergalt. 'Een grot vol slijm met een rietje' is zo'n voorstelling. Een klein uur lang neemt ze je op sleeptouw in een wereld vol magie, zonder mensen, maar gemaakt door mensen.

06 NOVEMBER 2023

Jaren lang waren Benjamin Verdonck en Lucas Van Haesbroeck op toer met hun toverdozen: grote kasten waarin ze objecten door touwtjes lieten schuiven van links naar rechts en van onder naar boven. Zo toverden ze de wonderlijkste abstracte beelden tevoorschijn. 'Een grot vol slijm met een rietje' vertrekt van net hetzelfde principe. Het verschil is er vooral een in schaal: het podium van een piepklein zaaltje is hier de kijkdoos.

Maar er is nog een verschil. Ook in deze kijkdoos schuiven objecten heen en weer en op en neer, maar nu zijn het geen abstracte driehoeken en rechthoeken, maar decorstukken: een paleismuur en toren uit het Oosten, een berg uit Tirol met bijhorende dennenbosjes, een reuzenbeker ijs met fruit en een rietje of zelfs mechanische beesten, zoals de prachtige pauw die krassend de voorstelling opent. De mechanische kip van Panamarenko heeft niets aan deze beelden van Paul Contryn en Katinka Heremans.

Die beelden zijn haast zonder uitzondering, op die pauw na dan, zetstukken. Tweedimensionale platen beschilderd karton of triplex uit de lang vervlogen tijd toen zo theaterillusies opgewekt werden. Drie gemaskerde personen in een zwarte *catsuit* laten ze met touwtjes schurend en krakend heen en weer glijden over het podium, net zoals Stanislavski het ons leerde.

Zelfs de vloer speelt mee: ze bolt op, gloeit en siddert.

De lichtregie completeert het beeld door gerichte stralen van zoeklichten of wazige kleurvlekken, als hoogzwangere manen, heen en weer te laten glijden

over het podium. Een enkele keer komt er ook een discobol aan te pas, of wat rook, of sneeuwvlokken van papier. Zelfs de vloer speelt mee: ze bolt op, gloeit en siddert.

Een verhaal met personages, een begin en een einde, is er niet. Er is enkel de betovering van dingen die hun eigen gang gaan, alsof ze bezield waren. De klankband van Jochem Baelus geeft ze een stem. Zijn muziek klinkt als de soundtrack van het leven van die objecten. Af en toe komt daar ook live klank bij van een vals gespeelde hoorn of rommelige percussie. De decorstukken zijn namelijk een beetje roestig en stram, oud en versleten. Maar ze doen het nog, met glorie zelfs.

Voor kinderen moet dit een feest van herkenning zijn: de theatermakers gaan hier met de dingen om zoals kinderen dat doen: al spelend geven ze die - vluchtig, maar toch - leven en betekenis. Als volwassene raak je net zo betoverd, maar daarbij overviel me wel een lichte melancholie. Wanneer ging ik een simpel stuk bordkarton in de vorm van een berg misprijzen als een te simpele illusie? Kinderen zien dat net zo goed, maar ze trekken zich daar geen lor van aan zolang het maar bijdraagt aan het spel.

Eén moment vond ik om die reden bijzonder ontroerend. Plots gaan dennenbosjes van bordkarton helemaal naar links of rechts schuin hangen, alsof ze treuren of zuchten onder hevige wind – zeker weten doe je het niet. In 1987 bedachten Karl-Ernst en Ursel Herrmann precies hetzelfde beeld voor hun regie van ‘La finta giardiniera’ in de Munt, maar dan met echte boompjes. Een wonder van scenografie dat net zo appelleerde aan onze zin voor toverspel. Of het waar is of niet, wie maalt daarom? Het was prachtig. Magie. Mensenmagie.